

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm||
Qvadrupedvm

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLV.

VD18 90528808

Titulus III. De Quadrupedibus Domesticis.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10966

circumsonant, concha interim spon-
te subsultante et tripudiante. Hoc
veneficio notatur vultus furis pustu-

la, in genis, quae per utramque
maxillam serperet, nisi maleficium
diligenter dissolvatur.

TITULUS III.

De Quadrupedibus Domesticis.

CAPUT PRIMUM.

De Cane.

Ambrosin.
de Digit.
Vivip. l. 3.
c. 1.
Nomen.

Tantum de Semiferis, sequuntur
Domestica, *Canis* nempe et *Felis*.
Canis vox olim Canes ut ple-
bes, trabes pronunciabatur, ve-
nitque si Varroni attendimus, a ca-
nore latratus, quod voce signa ede-
re soleant. Graecis veteribus dici-
tur κύων, et in obliquo casu κύωνες,
sine dubio παρά τὸ κύων, amo, seu
quod proniores sint in Venerem,
seu quod animal sit φιλοδέσποτον,
Modernis vocatur σκύλος nomine
forte a Scylax detorto. Aliis ὀλάκ-
τωρ latrator, a voce, quam edit,
nec non ἀκανθίς apud Hesychium et
Suidam, παρά τὸ αἰκάνειν, quod
cauda notis blandiatur. *Descrip-*
tionem non est, quod addamus.
Notissimum utpote animal est. In
Cane secta sequentia observata sunt
Severino, quae eiusdem verbis ex-
ponemus. *Vterus* inquit, bicor-
nis, cervice brevitae et angustia
medio digito respondente. Cornua
lata, quantum manus caperet, lon-
gitudine maiori, quam palmari
communi mensura, crassitudine u-
bique aequali circumvoluta autem
simplici gyro, non anfractuosa vel
cellulata, uti suillus. Ferunt ex-
trema cornuum usque ad renes col-
ligata venis, quae ad uterum ve-
niunt, & testibus ipsi incumbenti-
bus per membranam. Ad ostium
primum cervicis visitur corpus, quod
dum mole, figura atque colore re-
ferens caput limacis exertum a sua
cochlea. Impositus in huius os sty-
lus ferreus non est admissus, nisi
postquam est dissectus parum. Dis-
secto utero inventi sunt involuti foe-
tus, involucria autem tria, chorion,
allantoides, amnion: sed priora vix

Descriptio

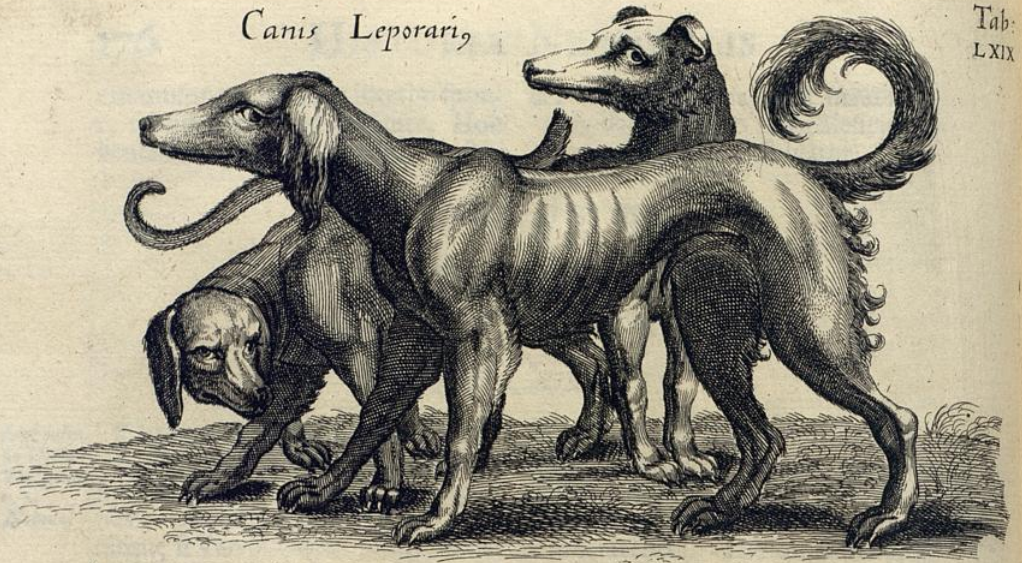
M. Aurel.
Severin.
Zooto-
miae De-
mostrat.
p. 306.

dividi possunt, adeo sunt adnexa,
adeo sunt tenuis substantiae. In
dextro cornu catuli quinque, in si-
nistro quatuor, singuli suis involu-
cris contenti, chorion unicuique
per medium transversim positae
zonae latae duorum digitorum, di-
stinctae lineis atris ab extremo, et
rubra in medio, singulae autem san-
guinem fuscum colore sibi responden-
tem repraesentant. *Omentum* velu-
ti sacculus, qui integit intestina su-
periora, nascitur eius pars superior
e fundo ventriculi per mediam ipsius
lineam totum ambiens, simpliciter
et pars posterior, quae inferitur in
lienem et in pancreas. *Pancreas*
autem statim adparet post exortum
duodeni, illigatum huic et venae
portae. *Vena porta* mittit tripli-
cem ramum ad conterminas partes
mesentericum, coeliacum, spleni-
nicum. Coeliacus excurrit partem
ventriculi concavam. Splenicus mit-
tit superne ramum ad ventriculum
parte huius convexa per mediam li-
neam, usque quo superius ventri-
culi os pertingat. Ligatus est *splen*
diaphragmati per mediam membra-
nam plus digito latam, et ventri-
culo per omentum: habet splen fi-
guram prope pedis ample calceati.
Colum intestinum nullum, recti finis
partem accipit caecum, cuius fi-
gura veluti involuti, quod explicata
longitudine est medii digiti. Ad
finem recti interne *valvula* una in-
signis, altera in caeci principio sed
minor. *Rectum* parte inferiore val-
de corrugatum. Ab aorta sursum
convolutus ad cava hepatis plexus
arteriarum, qui adpropinquat pan-
creati, attractum hoc attrahit he-
par

Canis Leporari,

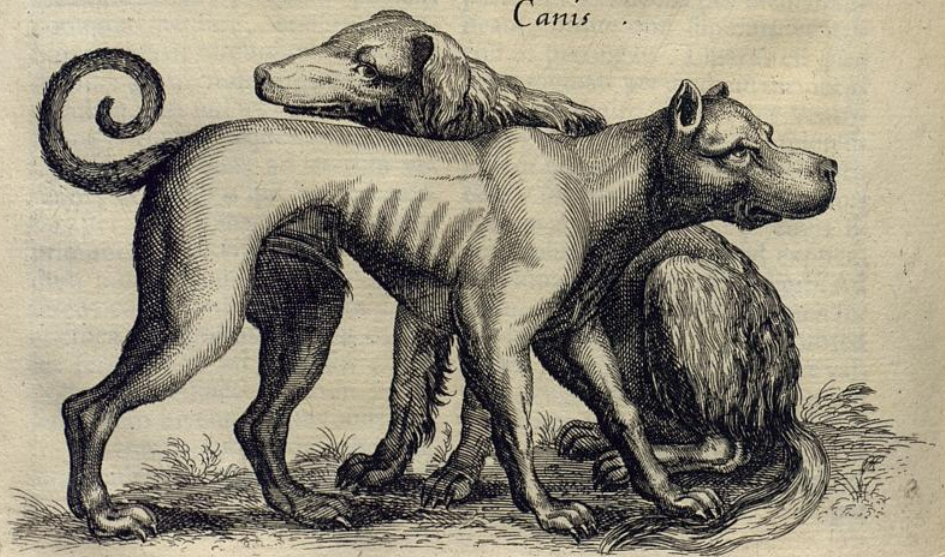
Tab.
LXIX

Canes

Canis

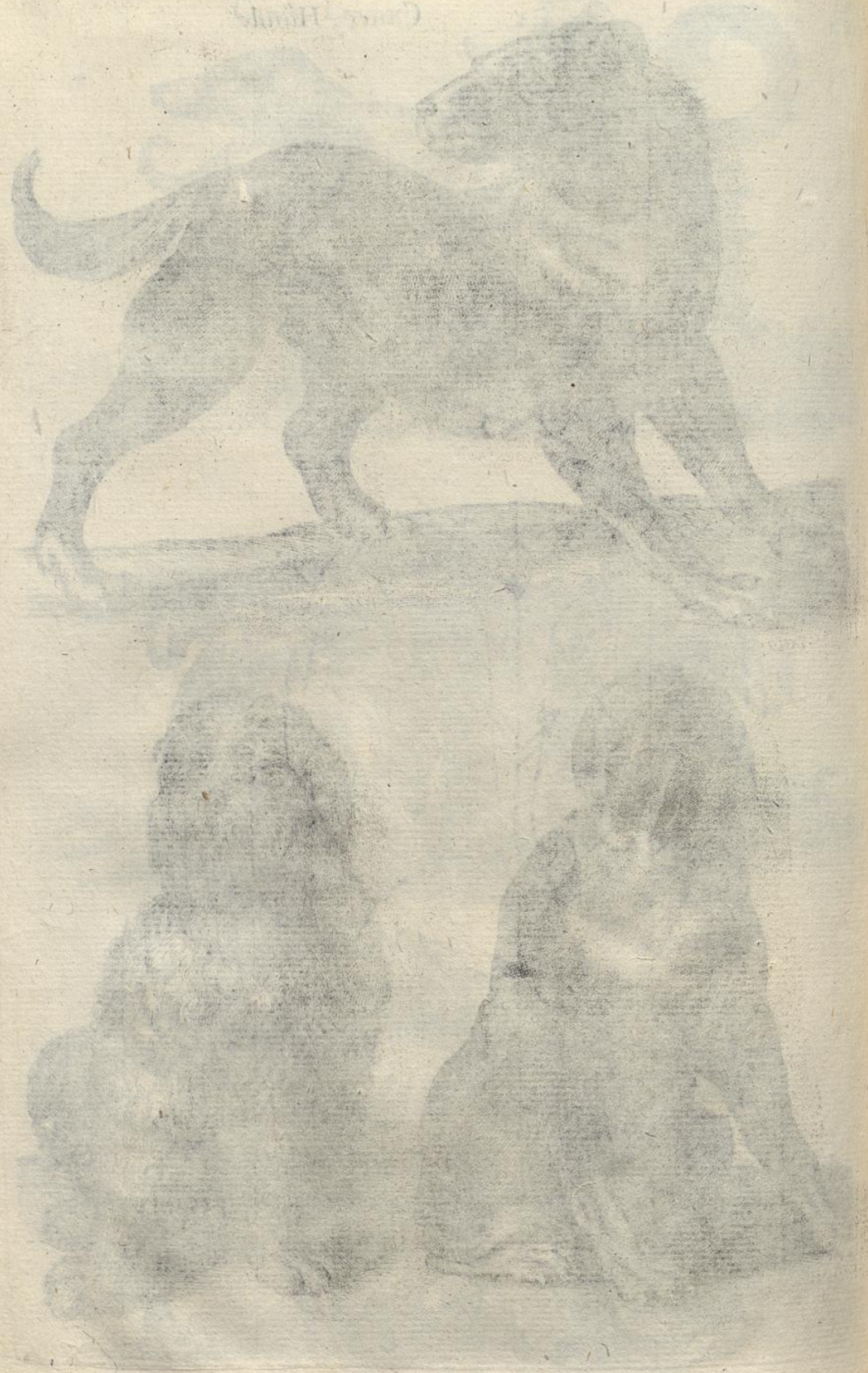

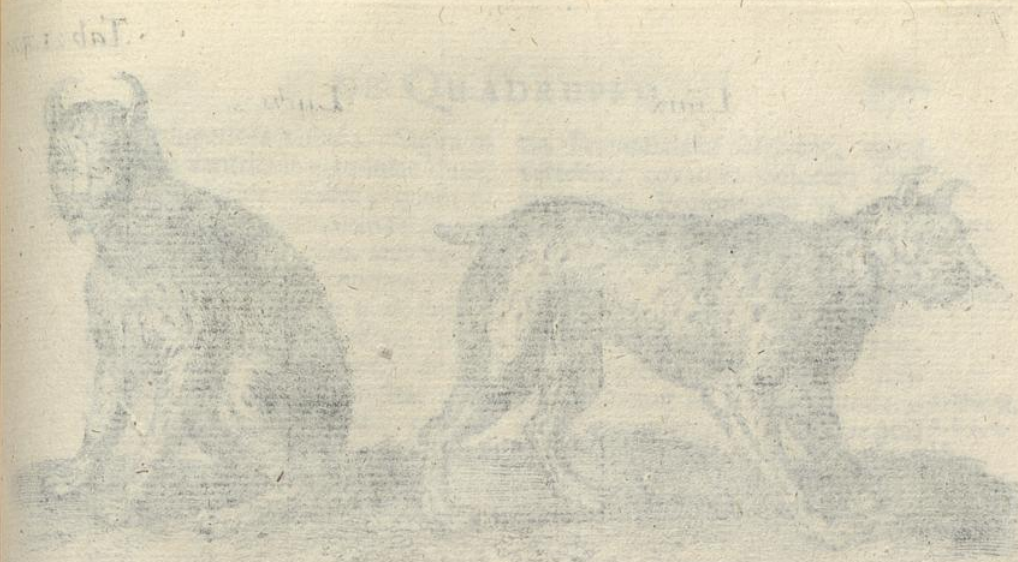
Canes . Hunde .

Tab. 12

Canis Hircus

Lijnx .

Luchs .

Canis Indicus 1 .

Canis Indi . 2 .

Canis Venatorius . Jag hund :
Windspiel .

Galen.
ulu pa
b. 11. c

Lacm.

Cib.

par et superiora viscera. Supra os superius ventriculi glandulae duae, maior et durior dextra, quam sinistra, ambae succulentae humidiores. *Sanguis* canis ater valde, propter adustionem quippe. Ad finem linguae inseritur musculus teres descendens per mediam ipsius lineam. *Auricula cordis* dextra duplo maior, quam sinistra. In cranii parte tum dextra, tum sinistra, quas integunt muscoli temporales, nulla adparet involvens membrana, praeterquam ea, quae propria musculorum est, in aliis vero cranii partibus manifesta adparet. In radice linguae utrinque est glandula parva et producta obliquo situ. Circuli arteriae asperae transversim positi, non sicut in suae obliqui. Canis *cerebrum* maius quam suis. Inverso cerebro patuerit processus mammillares et spinalis medullae initium, per quorum medium facta sectione profundiori patuerunt duo ductus parvi, alter, qui a parte mammillarum per rectam lineam tendit ad finem usque cerebelli, alter paullo citerius superne positus huic oblique. De caetero pedes canum anteriores in quinque digitos, posteriores in quaternos distincti sunt, foeminarum venter duplici mammarum ordine, in utroque scilicet latere exornatur. Albertus etiam generosi canis imas nares, rotundas, solidas, et fere obtusas observat. Aristoteles vero et Aelianus calvam futuris carere asseverarunt. Galenus denique musculos temporales in canibus, veluti in lupis et leonibus robustissimos observavit, quod in frangendis ossibus maxillas exerce-re soleant. De loco hoc tantum pono, nullos in Brasilia ante Vilagagnonis expeditionem fuisse, si Lero credimus, si Textori, Sigaron Arabiae insulam non ingredi, ingressos, vagari donec pereant. *πάμφαγοι* sunt, nec vel a piscibus, vel a cadaveribus abstinent, quod primum Balbus in itinere prodidit. A carne tamen suae speciei, ut et fulmine ictis abhorrent. Gramen etiam comedunt, sed medulae gra-

tia. Fraxini fructu abstinent, quod vertebrae coxarum dolorem inde incurrant. Potione vini vel aquae ardentis dementantur, et divagantur, donec vapor evanuerit. De generatione nota. Semper eis coitum opportunum: Tardivus tamen veris initium, rarius autumnus tempus congregiendi idoneum scripsit. Coeunt ad annum duodecimum et implentur, sed saepe post novem sunt inutiles. Degenerant, si annui venere utantur, si quarto anno, generosiores producant. Quatuordecim dierum spatio vel circiter libidine tenentur, et post sextum mensem a partu marem iterum adpetunt. Dum turgescere incipiunt, foeminae genitale prominet et humescit. Congregiuntur autem et cum aliis animantibus, ut cum lupis in Cyrenensi agro, unde nati Crocutae, cum leonibus, unde Leontomiges, cum castoribus unde Castorides, cum vulpibus unde Alopecides. Aver- sam exercent Venerem et cohaerent. Ferunt dies sexaginta, quaedam sexaginta tres. Pariunt duodecim, aliquando et sedecim. Visa Bononiae leporaria, quae septendecim enixa est. Albertus vero prodit, se ex illorum genere, qui Mastini dicuntur, vidisse, quae primo partu novendecim, altero octodecim, tertio tredecim dedisset. Quae mulieribus in deliciis, singulos ferre enituntur catellos. Primum mare- respicere, et in caeteris foetibus alternare ex Plinio dicuntur, dum modo tempore opportuno congressus fiat, primusque catulus in lucem prodiens, secundum nonnullos patrem refert, caeteri, ut casus tulerit nascuntur. Gignunt caecos, et quo largiore aluntur lacte, eo tardiores visum accipiunt, non tamen unquam ante vicesimum primum diem, nec ante septimum. Quidam tradunt, si unus gignatur, nono die cerne-re, si gemini, decimo. Idemque in singulis adiici, totidemque esse tarditatis ad lucem dies, quod tamen nondum experientia demonstravit. Lac ante diebus quinque, quam pariant habent magna ex parte,

Generatio.

Aristot. H. A. l. 5. c. 14.

Arist. H. A. l. 18. c. 28.

Aristot. H. A. l. 5. c. 14.

Plin. H. N. l. 8. c. 40.

Galen. de usu part. l. 11. c. 9.

Plin. H. N. l. 8. c. 40.

Cibus.

parte, quibusdam quatuor diebus anticipat. Crassius id, quam caeterorum animalium, scrofam et leporem si exceperis. Non excedunt annum decimum quartum communiter, quamvis quidam ad vigesimum secundum ascenderint. Laconici, inquit Plinius, annos decem, foeminae duodecim, caetera vero canum genera quindecim vivunt. Inferioribus albisimi sunt dentes, et vox acuta, senioribus hebetes, crocei, et vox crassior. *Vocem* auctores varie expressere. Latrare et baubare dicuntur communiter, βάνξεν Graecis catuli, ὑλάντειν adulti, λάνξεν dum bibunt, κυλάσθαι grunnire, dum queruntur aut blandiuntur, σνύζαν, canire et catullire, dum libidine feruntur, προκυνέειν, quando latrant antequam feram invenerint, ἀπαρίζεν, quando irritantur. De *Antipathia* haec pauca sufficiant. Metuere hyaenam in tantum, ut eius umbra, si Plinio et Solino credendum, eos obmutescere cogat. Crocodilos in tantum, ut secus Nilum currendo, aquam eius, etiam sitibundilambant. Cum lupis eam colere inimicitiam, ut vel ideo Porta pellem lupi suspensam super demorsum a cane rabido, aquae timorem amoliri dixerit. Ab otide metui, quod tardo et humili volatu utatur. Abhorre quosdam a quibusdam. Blondi canis gallinarum carnem ne attingebat quidem. Alii ossa avium silvestrium respuunt. Olim in templum Herculis victoris non ingrediebantur, seu ob odorem clavae in limine posita, seu ob rem aliquam invisam sub folio sepultam. Nonnulli ad citharae pulsum miserabiliter gemunt, ad clangorem tubarum ululant, in disphonie bombardarum longissime aufugiunt. Quantus inter eos et homines saepe sit consensus, in sequentibus audiemus. Ad *naturam* canum pertinet, quod cito iram concipiant, et ideo ob unicum os diutius inter se digladiantur, quod domos vigilias agendo custodiant, ob somni levitatem facile excitentur, cum mulieribus aliquando Veneris consuetudinem habeant, et palam congregiantur, unde a Spartanis templis

arcebantur. Iidem odorum differentias nobis incognitas sentiunt, posteriora odorantur, quod cum sagaces sint, teste Plinio qualitates habitudinum corporis odore cognoscant. Caputibus ad terram demissis odorem trahendo investigant, et ideo primi aeris infecti halitum hauriunt. Auditum pollent, quarto aetatis mense dentes caninos mutant, et hibernum pilum amittunt. Si stomachi gravedine laborent, gramen vorant. Facile abortiunt, si mas, ex quo concepere, occidatur. *Ingenio* et *memoria* pollere, *Ingenium et alia*, docilesque esse, multa testantur exempla. Ille apud Plutarchum, tot lapillos in ollam oleariam iniecit, donec intumescere oleo illud lambere posset. Itinera quamvis longa meminere, nec ulli praeter hominem memoria maior. Quidam Venetiis in medio foro suum Dominum post triennium agnovit: Ulyssis post viginti annos. In Theatrum Marcelli spectante Vespasiano introductus fuit, in omnibus saltationibus instructus, et qui aegritudinem belle simulare novisset. Nam post signa contracti doloris, tamquam mortuus concidebat, atque huc et illuc se trahi patiebatur, mox tamquam ex profundo somno experrectus, sese movebat. Franciscus Marchio Mantuae per morbum mutus, canem ita instruxerat, ut ad suos nutus, quemlibet aulicorum vocaret. Coram Iustiniano Imperatore, spectante populo, alius annulos spectatorum ab hero confusos ita cognovit, ut unicuique suum redderet. Quis pauper vel dives, meretrix aut vidua, quae esset, rogatus, veste cuiusque ore adprehensa demonstrabat. De *fidelitate* erga heros ita Plinius: Pul. Plin. H.N. I. 8. c. 40. gnasse adversus latrones canem pro Domino accepimus, confectumque plagis a corpore non recessisse volucres et feras abigentem. Ab alio in Epiro agnatum in conventu percussorem Domini laniatu et latratu coactum fateri scelus. Garamantum Regem canes ducenti ab exilio reducere paeliati contra resistentes, propter bella Colophonii, itemque Castabalenfes, cohortes canum

Scalig.
zere, 2sh. 1010
10. 2. 11. 4Plin. H.N.
I. 8. c. 40.Athen.
A. 1. 7.
33.

canum habuere, eae primae dimi-
cabant in acie nunquam detrectan-
tes. Haec erant fidissima auxilia,
nec stipendiorum indiga. Canes
defendere Cimbris caesis domus eo-
rum plaustris impositas. Canis la-
sone Lycio interfecto, cibum cape-
re noluit, inediaque consumtus est.
Is vero, cui nomen Hircani reddi-
dit Duris, accenso Regis Lysimachi
rogo, iniecit se flammae, similiter-
que Hieronis regis. Memorat Pyrr-
hum Gelonis tyranni canem Phi-
listus. Memoratur et Nicomedis Bi-
rhyniae Regis, uxore eius Consingi
lacerata propter lasciviorum cum
marito iocum. Apud vos Volca-
tium nobilem, qui Caelinum ius
civile docuit, asturcone e suburbano
redeuntem, cum advesperavisset,
canis a grassatore defendit. Item
Coelium senatorem aegrum, Pla-
centiae ab armatis oppressum, nec
prius ille vulneratus est, quam cane
interemto. Sed super omnia in no-
stro aevo actis populi Romani testa-
tum. Appio Iunio et P. Silio Coss.
cum animadverteretur ex causa Ne-
ronis Germanici filii in T. Sabinum,
et servitia eius, unius, ex his can-
em nec a carcere abigi potuisse,
nec a corpore recessisse, abiecto in
gradibus gemoniis moestos edentem
ululatus, magna populi Romani
corona circumstante, ex qua cum
quidam ei cibum obiecisset, ad os
defuncti tulisse. Innatavit idem ca-
davere in Tiberim abiecto, susten-
tare conatus effusa multitudo ad
spectandum animalis fidem. Huc
ille pertinet, qui Domini sui occi-
sorem et prodidit et iugulavit, ut
et Corvus ille, qui non citius enecti
frigore heri corpus auferre familia-
rissimis etiam permisit, quam peri-
meretur. Nihil interim de illis di-
cam, qui cum heris cremari vel se-
peliri voluerunt, qualis Poli Tra-
goedi, Pyrrhi, et Theodori erat. Eu-
polidis Poetae Comici canem post
eius mortem, vitam inedia finivisse,
lasone Lycii capere cibum noluisse,
Darium, ultimum Persarum Monar-
cham solum comitem ad mortem ha-
buisse, Xantippi, navigantem herum

eo usque secutum, donec natando
periisset, Historici prodidere. A car-
nium caninarum usu, omnes fere mo-
rationes gentes abhorrent, nisi neces-
sitas urgeat. Populi Senegae eis ves-
cuntur, si Cadamusto credimus, in-
colae Guineae, si aliis. Galenus non-
nullas gentes castratis vesci scripsit.
In medicina maximi est usus. *Calva*
in pulverem redacta, testium tumores
resolvit. *Cerebrum* fracta ossa resti-
tuit, si instar emplastri superponatur.
Dente maximo si gingivae scarificen-
tur, dolor dentium tollitur. Longissi-
mus nigri canis, quartana laboranti-
bus appenditur. Caninus canis ra-
bidi exemptus et in aluta adpensus,
rabiem compescit. *Coagulum* in vi-
no dissolutum, colicos dolores se-
dat; in aceto, hydropicis propina-
tur. Per vomitum hydropicorum
ventribus superimpositum, hydro-
picorum aquas Sextus educit. *He-
par* rabidi assatum, singulare est in
rabie remedium. *Fel* cum melle ad
ulcera interna adhibetur. *Lienem*
recenter exemptum, Marcellus regio-
ni lienis adplicat. *Sanguis* partibus
a rabido cane percussis, magno est
adiumento. *Pinguedo* ad mentem
Aesculapii, podagra laborantes sub-
levat. *Adipe* catuli varii in cicatrici-
bus et maculis faciei auferendis, Pli-
nius utitur. *Lac* in mitigando oculo-
rum dolore adhibetur. Eodem Sextus
gingivas infantium assidue linit. Po-
tum foetus mortuos expellit. *Lotium*,
pilos et verrucas aufert, cum nitro
mistum lepram abstergit. *Stercorum*
pulvis in angina, dysenteria, et ulceri-
bus inveteratis commendatur, si ossa
per triduum comedat. Marcellus ex
eodem ad solem exsiccato et cribra-
to, cum cera rubra per partes, et mo-
dico olei, medicamentum pro ischia-
de concinnat. Plinius, ossibus in ster-
core canino inventis et alligatis, syri-
asin puerorum tolli putat. *Pellis* ad
destillationes, si digitis inducatur, et
ad anginam, si corrigiis ter collum
circumdatur, adhibetur. *Pili* morsui
canis rabidi impositi, venenum ad se
attrahunt. In supprimendo sanguine
adhibentur. Mizaldus denique in ex-
pugnanda febre quartana, lotium
aegri,

Usus in
Cibus.

Galen. l. 3.
de Alim.
facult. l. 2.
Usus in
Medicina.

Centur. 6.

aegri, quantum in uno paroxysmo
 unica vice reddidit, cum farina sub-
 actum in placenta conficit, quam fa-
 melico cani exhibet, et sic quarta-
 nam transfert. Reliqua vide in Gef-
 nero. Weckerus ex duobus catellis
 recens natis, quatuor libris olei vio-
 lacei, et libra una vermium terre-
 strium praeparatorum, unguen-
 tum ad vulnera machinis bel-
 licis inflicta componit. Ex catulis
 quoque Andreas Furnerius aquam
 destillat, quam in in cohibendo pi-
 lorum augmento mirifice commen-
 dat. *Differentiae* canum sunt mul-
 tae. Dicuntur olim et in Helleston-
 to reperti, cornuti. Si *vocem* spe-
 ctes, in novi orbis insula Hispaniola
 non latrant, ut Oviedus prodidit.
 In Guinea, si Clusio credimus, la-
 trare conantur, sed non possunt. Si
munera, sunt alii sagaces, alii curso-
 res, cubicularii, portae, venatici,
 villatici. Si *lo.um*, sunt Epirotae,
 Scotici, Anglici, Cyrenaici, Ar-
 cades, Indici etc. Nos hic agemus
 ordine de *Rabido*, *Meliteni*, *Ve-*
natico, *Leporario*, *Sagace*, *Villa-*
tico, *Bellicoso*, et *Inutili*. *Rabidi*
 ab esu putridorum ciborum, et car-
 nibus vermibus scatentium tales eva-
 dunt, canicularibus in primis. Cibum
 tum abominantur et potum, ab aqua
 abhorrent, huc et illuc vagantur, la-
 tratum edunt raucum, spumam ab o-
 re et naribus copiosam fundunt, tor-
 yum intuentur, demissam ferunt cau-
 dam, et nullo edito latratu homines
 mordent. Multi multa remedia ad-
 hibent. Aetius helleborum album ad
 vomitum cum polenta exhibet. Mi-
 zaldus stercora gallinarum cibis per-
 miscet. Blondus post tertium diem
 venas turgentes in cruribus tundit,
 vel canem in lacunam proicit, in qua
 multae hirudines innatant, ut sangui-
 nem exsugant. Hinc totum corpus
 unguento populeo illinit, et pharma-
 cum cholagogum propinat, tandem
 canem decocto fumariae, lapathi a-
 cuti, et radicum enulae abluit. Ad
 praeservationem exhibet Plinius ca-
 tulo lac mulieris, quae marem pepe-
 rit. Columellas caudas catulorum
 post diem quadragesimum ab ortu

castrat. Prehenditur caudae extre-
 mum, in quod ultima spinarum articula-
 tio definit, et tamdiu digitis torque-
 tur, donec excidat. *Melitenes* ab in-
 sula Melita, quae Pachyno Siciliae
 promontorio imminet, nomen ha-
 bent. Sunt, vel brevioris vel prolixio-
 ris pili et iubati. Blondus partim
 albos, partim nigros commendat,
 hodie rufi et candidi in pretio ha-
 bentur. Magnitudine sunt muste-
 lae silvestris. Ut parvi fiant et ma-
 neant, canistris includuntur, ibi-
 demque nutriuntur. Delicatissimis
 vescuntur cibis. Si plures foetus
 concipiunt, subito moriuntur. Ut
 villosiores nascentur, curatores
 loca in quibus cubant, velleribus
 pecudum insternunt, ut ea prae o-
 culis semper habeant. Lugduni in
 Gallia singuli decem aureis vae-
 neunt. Bononiae quadringentis
 libris venduntur. Mulieribus sunt
 in deliciis. *Venatici canes* ubique
 fere locorum habentur. Praestant,
 quos Hircania ex canibus et tigri-
 dibus natos, Epirus, Molossorum
 regio, et Chaonia proferunt. Apud
 Persas fuere audacissimi et velocissi-
 mi teste Megasthene, in regione
 Thebeth inveniuntur maximi, in
 provincia Gingui tam audaces, ut
 leonem adoriri non dubitent.
 Quomodo nutriendi sint, illi, qui
 de re rustica scribere docent. Erant
 in pretio apud Alphonsum Neapo-
 litanum Regem, Magnum Tartaro-
 rum Chamum, qui ideo quinquies
 mille aluit. Distinguntur varie.
 Nam si ferarum differentias respicias,
 sunt alii leporarii, alii humiles, qui
 taxos tantummodo insectantur, alii
 ad aves, qui illas pedentim in retia
 pellunt, alii ad aquas, alii ad magnas
 feras. Si locum natalem, sunt :

Arcades, Ausonii, Cares, Thra-
cesque et Iberi,
Pannonici, Argivi, Lacedaemo-
nii, Tegeatae,
Sauromatae, Cretes, Celtae, Ma-
gnetes, Amorgi.

Si colores, sunt leucophaei, mel-
 lei, albi, nigri. *Albi* parumper a-
 quam formidant. *Iidem* nigris ma-
 culis

Wecker.
 in Antidot.

Differen-
 tiae.

Ambrosin.
 quadr. di-
 gitat. 1 3.
 c. 2.

Ambrosin.
 1. 3. c. 3.

Ambros.
 1. c. 4.

Ambro
 1. 3. c. 5.

Ambro
 1. 3. c. 6.

Bellon
 serv. 1
 c. 40.

culis insigniti, pedes crassos et tenellos habent. Leucophaei fortes et audaces sunt, sed cursu non ita valent. Nigri validi sunt, sed cum erura habeant humilia, celeritatem alborum non assequuntur. Eligendus vero est canis, atroci vultu, capite magno, labro superiore ad infra pendente, oculis rubicundis, naribus apertis, dentibus acutis, collo tumente, pectore amplo ut leonis similitudinem praese ferre videatur. *Canis leporarius* optimus est, qui longo et plano est capite, auribus acutis retrorsum directis et parvis, labiis superioribus supra inferiora non pendentibus, collo longo et aliquantulum turgido, pectore acuto, costis longis et validis, ilibus strictis, cruribus altis macrisque potius, quam obesis, cauda non crassa, nec admodum longa, qui raro aut nunquam latret. Alii ad venationem ducuntur, alii sponte exeunt, et comprehensis leporibus domum revertuntur, *Vertagi* dicti. *Sagacium* tot fere sunt, quot Venaticorum genera. In Scotia tres sunt canum species. Quidam sunt audacissimi, in cursu celeberrimi. Alii odoriferi, qui et pisces inter saxa latentes investigant. Nonnulli, ut plurimum aut rufi nigris maculis aspersi, aut nigri rufis imbuti, qui fures et furto ablata tanta cum industria persequuntur, ut et flumina trahunt. Scotis et Anglis tales alere suetum, et si quis eum, qui sua, cane sagaci duce inquirat, in secretionem non admittit, pro fure habetur. Si Blondum sequimur, debet esse brevis, sumo potius, quam adunco rostro, capite concinno, cruribus posterioribus eadem fere altitudine, quam sunt anteriora, pectore non ventre maiore, dorso plano et ad caudam porrecto, auribus pendulis, oculis agilibus. Palmam reliquis praeripiunt Gnosii, Thusci, Britanni, Hispani. *Canis villaticus* et pecuarius est, qui villam et pecus custodit. *Albus* probatur, ut a lupis distingui possit. Tales apud Turcas, Bellonio prodente, herum peculiarem non habent, ideo nec a-

des ingrediuntur. Tegetibus in area stratis incubant. Olim apud Romanos quingenti ad stabulorum tutelam alebantur. De *Bellicosus* et *Inutilibus* nihil fere occurrit. Anglia illos producit, sed et hoc anno inter homines, sanguinarios canes alere coepit, diris devota capita, quae ne Regio quidem sanguine adhuc usque satiari potuerunt. Talibus canibus et Hispani contra Indos in praeliis utebantur, quos etiam sagina humani corporis ad capiendos homines alliciebant. Valquez Nunnez loco carnificum usus est. Obliti fere eramus Indicorum, de quibus ita Nierembergius: Genus canium variat in novo orbe, praeter illos, quos vetustas novit. Natura et moribus pene omnia nostris vicina sunt, nec specie valde diversa. Illud, quod *Xoloitzeuinthi* vocant Barbari, excedit mole corporis, tres plerumque superat cubitos, nullo pilo protegitur, molli tantum et depilicute, fulvis et cyaneis maculis aspersum. Alterum adpellant *Itzceuin teporzo-tli* et a patria, unde datur, *Michuacanem*. Simile est Melitenfibus, variegatur candido, atro et fulvo colore, et quadam deformitate, accommodum deliciis, et gratissimum, nec iners blanditiis, gibbo quodam foedum a capite velut ab humeris eminenti, collo enim pene caret. Tertium *Tetichi* dicitur, caetera nostratibus simile, nisi quod triste aspectu, Indis edule, quemadmodum olim Thracibus, quod fortasse in usu Graecis fuit, si sexto Empyrico credimus. Certe Diocles Medicus, ex eorum schola, qui Asclepiadarum tempore fuerant, quibusdam aegrotis catulorum carnes dari praecipit. Sed Indis *Cozumellae* canes non tantum sunt alimentum, sed gula. Nutriebant comedendos, quemadmodum Hispani cuniculos, quos ad esum destinant, castrant, ita pinguescunt oppido. Procreandae soboli servant foeminarum copiam, ex maribus exiguum numerum, quemadmodum apud nos pecuarii. Idem inopia puerorum canibus litant. Alcio etiam vocabant Barba-

Ambros.
l. 3. c. 5.

Ambros.
l. 3. c. 6.

Bellon. ob.
serv. l. 3.
c. 40.

Nieremb.
H. E. l. 9.
c. 36.

ri quoddam genus canum parvulorum, quorum societate mire delectantur, et quos mire diligunt. E suo cibo detrahunt, ut illos alant. Cum iter agunt, comportant secum aut humero, aut gremio. Cum aegrotant, consortio inseparabili et familiaritate catelli recreantur. Sunt quoque *canes muti* apud Indos, qui non latrant et vulpino vultu. Cozumella insula hos alit. Quin et percussi nec gemitum, nec clamorem e-

dunt. Hos in Hispaniola Oviedus statuit pro Calamita rana. His natura est, nec opus sunt membrana ex secundis caninis, nec firmus leporis, nec pilus. Superstitiose ista Plinius obmutescendis canibus quaerit. Anonymus manuscripti mei auctor, in Hispaniola memorat, fuisse canes parvulos, sine latratu, solum cum grunntu, et solum palato aptos. In Quivita maximi canes onerantur farcinis.

CAPUT II.

De Fele.

Ambrosin.
l. 3. c. 10.

Feles nomen a *φῆλος* impostor, fallax, quod astutissimum sit animal, vel ab *αἰλῆς*, adulator, quod cum Aeolico digammate *Φαίλῆς* pronuntiabatur, ut maximo Salmasio placet. Dicitur Latinis etiam Catus, vel Catus, seu a capiendo, seu quod sit cautus. Graecis vocatur

Nomen.

αἰλῆρος, παρὰ τὸ αἰολεῖν καὶ ἀνίσχειν τὴν ἑρᾶν καὶ κινεῖν, quod caudam subinde moveat, eademque adblandiatur. Apud Suidam est *αἰγίλῆρος*, alibi *καπ-τῆς*. Spatalem etiam quidam cattum vertunt. In descriptione notissimi animalis non est, quod immoremur, observata circa Anatomiam ad finem capitis habebis. Ubique fere inveniuntur. Non fuisse aliquando manfuetos verisimile est. In Iberia apud Tartessios nasci maximas, omnes auctores consentiunt. Vescuntur car-

Locus.

Vitus.

nibus, piscibus, muribus, avibus, lacertis. Bufones interimunt. In Cipro viperas, et chamaeleones venantur. Iunioribus etiam leporibus insidias struunt, nec propriae speciei parant. Novimus hic Bononiae, inquit Ambrosinus, feles adulas cum parvulis primum colludere, deinde illis laniatis vesci. Vivunt

Plin. H. N.

l. 10. c. 63.

Generatio.

sex annos, aliquando decem, castri plures. Quantum ad generationem, in Europa mensibus Ianuario et Februario plerumque exardescunt, in India omni fere anni tempore luxuriantur. Foeminae in con-

gressu clamant, seu quod a fervido nimis semine adurantur, seu quod a mare unguibus laedantur. Mas stat, foemina subiacet. Foeminae plus libidine agitantur, quam mares. Gerunt foetum duo menses lunares, seu dies sex supra quinquaginta. Martio editus praefertur, Augusto, propter pulices minus. Ut plurimum quinque vel sex catulos enituntur. Foemina sobolis est amantissima, mas inventam saepe interimit, ut foemina novorum catulorum desiderio mota, morem iterum gerat. Exercent inimicitias cum quibusdam, ut muribus, bufonibus, serpentibus, vulpansere, aquila, ruita, felle proprio, suavi odore, et humiditate. Ruta certe a columbariis pelluntur. Unguentorum odore aliquando in rabiem aguntur. Si aqua mergantur, nec statim exsiccantur, pereunt. E contra Valerianae se libenter affricant, mentha cattaria delectantur. Foemina gravidam, si mas interim occidatur, abortit. Circa naturam occurrunt quaedam singularia. Oculi enim felium ad Lunae vices modo maiores, modo minores evadunt, immo solis vices sentiunt, et pupillas oculorum sideris cursu mutant. Diluculo enim protenduntur, meridie in orbem contrahuntur. Sole occidente hebescent. Cardanus male pupillas pro arbitrio contrahere et distendere

Aristot. H.
A. l. 5. c. 2.

Sympathia
et Anti-
pathia.

Mizald.
cent.
Natura.

Go. collat.
l. 1. v. 1.

Felis sylvestris
Wilde Katz

Felis Domestica
Zahme Katz

Felis Zibetti . Zibet Katz

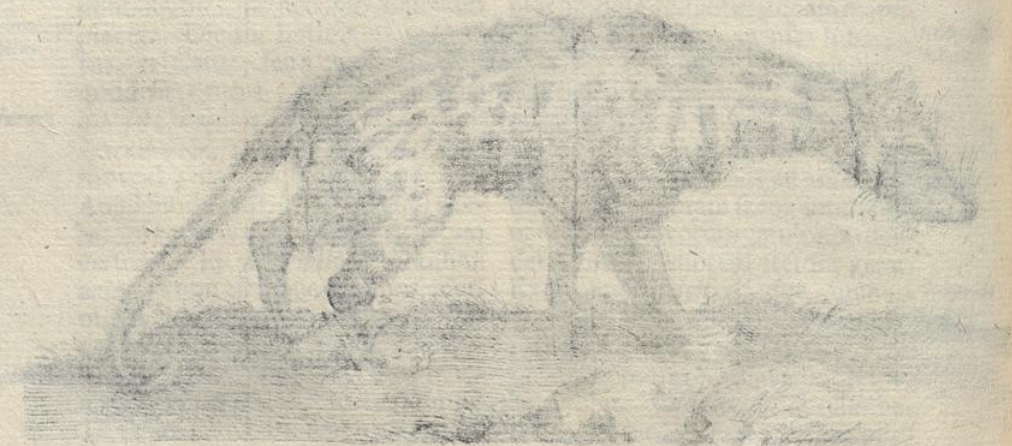
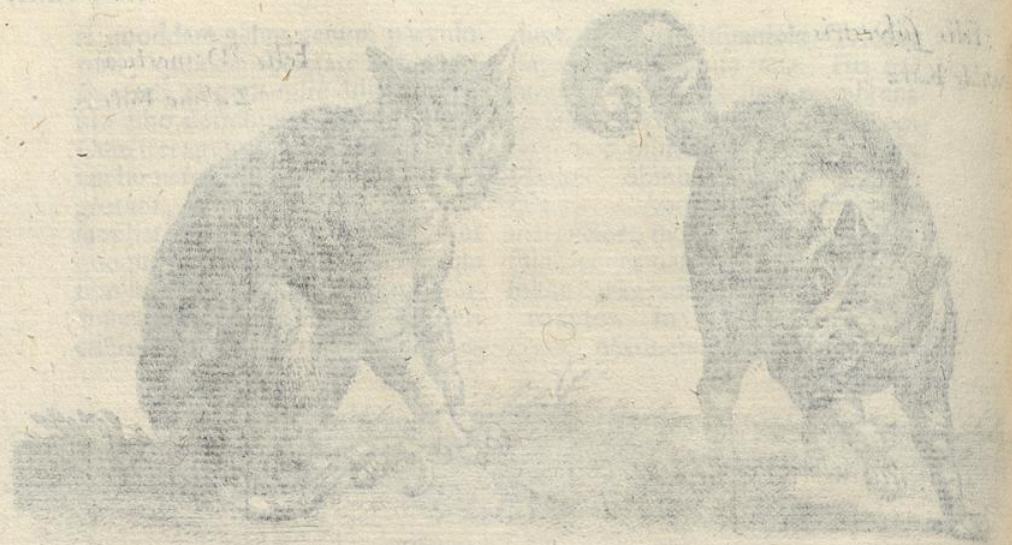

Meles vel Taxus Caninus
Dachs

Genetta
Geneth Katz

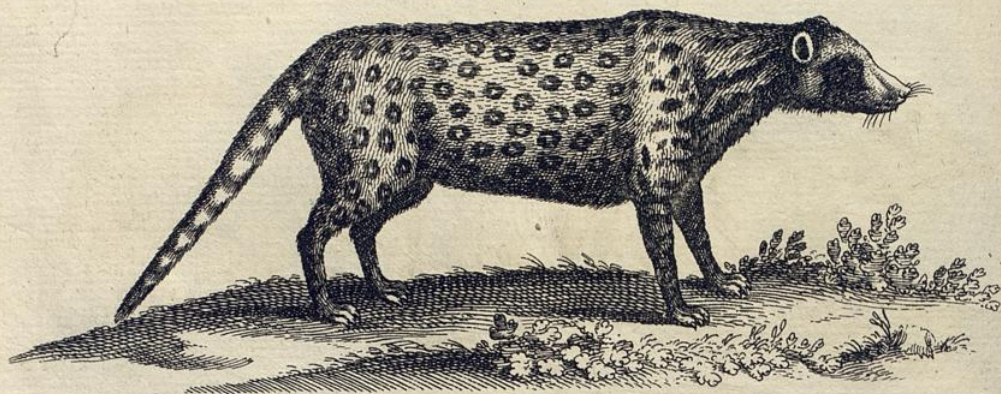

Gomph. Kats

Melo vel. Tame. Gamm.

Hyæna odorata Africana .

Catus Zibethicus Americanus

Tlaquatzin .

Mus Aquaticus .

Mapach

Cercopithecus Sagovin Clusii

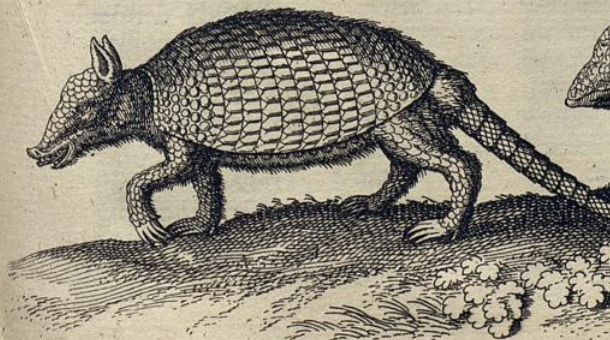
Cercopithecus Barbat, Clusii .

Ignavus sive Haut Clusii

Armadio Genus Alterum Clusii .

Armadio sive Aiatochtli .

Plin. H.
l. 10. c.

Nat. 8.

Brue
re cil
l. 13. c.

Porta
togn.
c. 26.
Galer
simpl

Diff.
tiae.

dere protulit, quia nullos habent musculos. Noctu medium illuminant. In faccis procul delati, redeunt. Mutante hospite aedes, easdem non deferunt. Manu hominis demulceri ambiunt. De astu ita

Plin. H. N. Plinius: Feles quidem quo silentio, quam levibus vestigiis obrepunt avibus, quam occulto speculatu in musculos exiliunt? Excrementa sua effossa obruunt terra, intelligentes odorem illum indicem sui esse. Adhibetur a quibusdam mensis, in Hispania imprimis, Hollandia, et Brabantia, saporeque leporinum referre dicitur. Pestiferum halitum emittere, et tabem adferre Bruerianus haud sine causa prodidit. Cerebrum insaniam inducit, cuius aliquod exemplum in Uratislaviensi puella, in Weinrichio, ni fallor, liber nunc ad manum non est, invenies. Habet et in medicina locum. Pulvis capitis in olla cremati, et in oculos insufflanti caliginem abstergit, si Portae credendum. Carnem, corpori infixam tela extrahere, Galenus prodidit, haemorrhoidum quoque et dorsi doloribus medetur. Iecurustum et tritum, calculosos summo opere iuvat. Fel foetum mortuum extrahit. Pinguedo, podagrae illinitur. Urina destillata ad sordiditatem valet. Feces alvi cum resina et rosaceo permixtum et superpositum, muliebre profluvium superprimit. Evonymus prodit, quosdam anserem pinguem, medicamentis et carnibus felium minutatim concisis farcire cum sale, et lento igne in veru assare, destillanteque liquore arthriticos feliciter inungere. Adeps in ferro a rubigine praeservando aliis non cedit. Quantum ad differentias, Cati alii sunt domestici, alii silvestres, alii exotici. Ex domesticis Hispanici rapaciores sunt, agiliores, et mollissima cute teguntur. Exoticorum praecipuae sunt Syriaci, qui varii, ore torvi, pectoratosi, pedibus amplis, paucocibo contenti. Silvestres domesticis sunt maiores, densiore et longiore pilo, colore fusco, cauda crassiore. Vescuntur aviculis, et aliis

animalibus. Suffitu rutae ab arboribus depelluntur. De illis, qui in Malabar ita Scaliger: In Malabar provincia feles agrestes supra arbores versantur, quarum celeritate nihil unquam memorabilius proditum est. Saltu valere potius. Peculiaris vero volatus. Idque, quod mirum magis est, sine alis. Membranam ab anterioribus ad posteriores usque productam tendi. Quam, dum quiescunt, ad alvum contrahunt. Ubi volare instituunt, pedum crurumque agitatione protenta collectaque membrana, dum sustinent, tum feruntur. Est et in India genus quoddam, pilis vestitum nigris et promiscue candentibus. Rostrum ei est longum, auriculae parvae, crura breviter, cauda fasciis nigris candidisque intercisae. Pulvis febrientibus conferre dicitur. Huc pertinent et monstrofi, quorum unus, pedes habet horrendos, alter sex. Feli simile est animal in regione Singui, pilo cervino, pedibus multitudine, dentibus in utraque mandibula binis, duorum digitorum magnitudinis. Vesicam habet carneam, prope umbilicum, sanguine plenam, quae moschum redolet. Iconem adposuimus cuiusdam animalis feli similis, quod caput in suprema parte valde acutum habet. Appellamus felem ζυκεφάλον. Observationes Anatomicae, quas apud M. Aurelium Severinum invenimus, quasque fuperius promissimus, aliae felem fecerunt, ut ipse ait, aliae musculum concernunt. In fele secto hae sunt insigniores. Lienis oblongi veluti remi nostratis pars, quae ad aquas spectat. Cervix vesicae fellis veluti varicosa non semel vel bis, ad fundum eius rectae descendunt venae extrinsecus procurrentes. Bini nervi a lateribus asperae arteriae, utrinque unus, descendunt ad orificium ventriculi superius, qui interim ad dicta latera asperae arteriae et ad pulmones mittunt ramusculos. Nesciuntur dicti nervi communi nervulo oblique descendenti, a sinistro inferuntur in ventriculum pluribus fibris. Ubi primum finditur aspera arteria, adpa.

Scalig.
Exerc.
217. l. 9.

Nieremb.
Hist. Exot.
l. 9. c. 30.

M. Paulus
Venetus l.
1. c. 62.

M. Aurel.
Severin.
In Zootomia
De mocris.
p. 309.

Plin. H. N.
l. 10. c. 73.

Plin.

Bruier. de
re cibaria
l. 13. c. 36.

Porta Phy-
cogn. l. 5.
c. 26.
Galenus
simpl. l. 11.

Differen-
tiae.

adparent nonnullae *glandulae* maiores, et parvae albae, rubrae, cineritiae, mistae. In *aspera arteria* semicirculi, ut in homine divisi, sed parte posteriore duplici tunica comprehensi: Altera quidem externa et carnosa, altera vero interna et nervosa, quae interna, nascitur ab extremis circularum marginibus. In *corde* auriculae differentium colorum, dextra quidem albo et atro distincta magis, quam sinistra, praeterea dextra crassior et rotundior, sinistra tenuior et oblongior, caninae similis. Ambae intus cavae et filamentosae veluti sinus cordis. In sinu dextro plexus reticularis magis, quam in cane conspicuus et prolixus, sed contra in hoc non valvulae, sicut in cane. *Arteria magna* fere in medio cordis, magis tamen ad sinistram declinat. Interna tunica *ventriculi* satis rugosa, rugis secundum ventriculi ductum procedentibus, et in rotundum replicatis, veluti in ventre bovis. Tunicae ventriculi tenacissimae, adhaerentes ab orificio superiori ventriculi, tunica interna rugis transversis distincta. Color *hepatis* veluti caniculae piscis. In osse *auris* cochlea, labyrinthi, fenestella, annulus, musculus rotundus, tria officula, sed stapes non perforata, ut Casserius describit. In *cerebro* sinus tres, sed duo circulares cum plexu choroide. In *oculo* uvea parte anteriore non cohaerens corneae, hinc dilatatio huic generi maiori minor. Ea parte est uvea colore pallidi folii. Opticus fere ad medium, quamvis declinet ad inferiora, membrana externa crassa oculum aliqua parte velans, ut in gallinaceo genere. At in *Fele masculino*, hae observationes occurrere. Extra abdomen, inferne supra pubis os, prodeunt per duo foramina, *vasa spermatica* ad testiculos descendunt, qui testiculi per mediam membranam cuti alligantur a lateribus penis, qui *penis* medio digito longus, inferne fulcitur musculo oblongo desinente ad medium penis vel amplius, fulcitur etiam musculo oblongo descendente ad medium spatium musculi sphincteris, cuius

ius officium est, anum claudere. Linea alba lata digiti tertia parte per rectum abdominis descendens, subiacet musculis peritonaei, membrana in hoc animali tenuissima: *Peritoneum* sub ensiforme satis pingue. *Omentum* praepingue alligatum fibrae uni dextrae hepatis, et spleni et ventriculo, et intestino duodeno, ad figuram marsupii, seu sacculi cuiusdam constitutum. Alligata *vesica* peritonaeo superne, ad fundum vero alligata intestino inferne recto. *Testiculi* quatuor tunicis sunt recti, prima, quae dicitur scrotum, id est, bursa externa testiculorum, secunda dicitur dartos, etiam externa: Tertia dicitur erythroides, id est, rubra, quae propinquior est praedictis, quarta vero est immediata. Descendunt ad testiculos *vasa praeparantia semen*, et sunt venae et arteriae. Venae quidem, quae descendunt a vena cava, et arteriae, quae descendunt ab arteria magna, et ista vasa, postquam attingerint proxime testiculos, constituunt corpus quoddam, quod dicitur epididymis, corpus, siue substantia sub testiculis posita. Vidimus *vasa iaculatoria* siue deferentia dicta propterea, quod deferant semen in testibus praeparatum ad glandulas parastatas, quae deferentia primo oriuntur ab infima parte per medium testiculorum et vasis praeparantibus annexa ulque ad medium ipsorum recurvantur ac reflectuntur, donec pervenerint ad parastatas; vidimus et *ureteres* descendentes a parte summa seu concava renum ad collum vesicae, et praecipue ubi desinit ipsum collum. Vidimus et *venas emulgentes* ad renum tendentes partem gibbam, ambas nascentes e trunco cavae, sed altior sinistra, quam dextra altitudine medii grani hordei, et eadem sinistra longior fere duplo est, quam dextra. *Intestinum rectum* colligatum caudae principio per medium ligamentum. Habet intestinum rectum, venas et glandulas quasdam miliares asperas, quae in cane nobis alias sunt observatae. Vidimus *mesenterium* et venas meseraicas etiam *pancreas*,

creas, id est, corpus glandulosum. Vidimus et *intestinum caecum* latitudine pollicis longum. Praeter *intestinum rectum* et *caecum*, totum, quod reliquum est intestini, uniforme est, sed tortuosum, adeo, ut si violentius extendas, fere disrumpatur. *Renes* perampli, magnitudine nucis maioris, intra quos paucae cavitates sunt et sinus, non ut in cane, in quibus percolatur urina. Vidimus et *venam portam* facientem duo ramos, unum quidem mesentericum, id est, ad mesenterium propagatum, quique descendit usque ad extremum intestini recti. Alterum vero splenicum, id est, transmissum ad splenem per totam eius internam partem, recta via distributum per multos ramos hinc inde. A dicto ramo splenico derivatur alter coeliacus sic dictus, quia ventriculū circumplectitur, hic ducit humorem melancholicum ad ventriculū, ut possit adpetere. Vidimus *venam ascendente* perforare diaphragma et cor petere, in cuius partem dextram se inserit. Vidimus et *venam sine pari* ramificatam ac propagatam, a dicta vena cava iuxta cor reflexam et descendente, per spinam a parte dextra, quae ramos mittit, costis dextris ad sinistras, ad ipsas nutriendas. *Hepar* sex fibris distinctum. Medio duarum a parte dextra egreditur foras *fel*, ita, ut fundus inter duas, ad modum prominentis oculi adpareat. Dicta *vesicula fellis* habet duos ramos, alterum, qui derivatur ab hepate in duodenum intestinum ad expellendas feces, alterum, qui recurrit ad vesicam, ut ibi contineatur. In *intestino duodeno* digitis quatuor infra poros cholidochos, inventus lumbricus quidam parvulus magnitudine ureterum. A lateribus venae cavae ascendentes, descendit *nervus* quidam ad circulum carnosum diaphragmatis, alter vero a sinistra descendit sultus membranis asperae arteriae, deportantes sensum diaphragmati. Vidimus *nervos recurivos*, qui a sexta nervorum coniugatione propagati ad caput asperae ar-

teriae inferuntur, alter quidem a sinistra revolutus sursum circa arteriam magnam, et alter circa arteriae ramos, qui tendunt ad iugulum, cor cum duplici auricula, dextra et sinistra, dextra maior et subnigra est, sinistra vero concolor cordi. Habet *cor* ventriculū dextrum, in quo generatur spiritus vitalis, sinistrum, ad quem ducitur sanguis venalis: Habet et quatuor *vasa magna*, primum est *vena cava* ascendens, quae inseritur in auriculam dextram, *arteriam magnam*, quae inseritur in auriculam sinistram. Tertium *vena arterialis*, vena quidem dicta, quoniam continet sanguinem, arterialis vero denominata, quoniam constat duplici tunica, quam habet veluti arteria. Inseritur haec in pulmonem, ut illum nutriat, quartum est *arteria venalis*, quae inseritur ad sinistrum ventriculū cordis, cuius officium est, sanguinem in dicto ventriculo praeparatum ducere sursum ad cerebrum, ad generationem spiritus animalis. In ventriculo dextro sunt *valvae* quaedam sive septa, quae impediunt exitum sanguinis, sic etiam sunt in sinistro. Habet *pulmo* pinnas sex. Visi sunt muscoli interni circum *laryngem*, id est circa caput asperae arteriae, quibus inflammatis fit vera angina. Adparuerunt in radice penis *glandulae prostates*, quibus inflammatis fit gonorrhoea Syphiliaea, quae sunt paulo maiores: Est *penis glans*, id est, caput, velut lingua ipsius felis. Observavimus meatum, qui ducit ad vesicam. Felis *cranium* lineis quibusdam rubris distinctum venarum similibus. *Auricula* interior cum primis exsculpta: Hoc enim organo non vulgariter opus erat eidem ad noctu praedandum, sicut et visu. In hoc observata communio arteriae magnae et venae magnae, ubi scilicet primum usque scinditur in iliacos. Credo commune animalibus omnibus, quod observavi in medulla spinae felis domestici. Membranis enim propriis cum integatur secundum extrema, quae respondet durae menyngei, interior,

rior, quae tenui vestiunt, et haec prodeuntes nascentesque ex se ipsis nervos: Verum cum in plures veluti funiculos prodeant singulae harum coniugationes, licet adnotare, dictos funiculos, postquam aliquantisper processerint, mox in unum quasi nodum coire, non dissimilem a geniculis culmorum in plantis frumentaceis et id genus. Porro cum singuli funiculi iisdem membranis tegantur, si retrahas ad te harum substantiam, spoliantur funiculi, quoad nodum illum pertingant. Observatus in *costa* una legitima felis domesticus, nodus quidam teres similis tuberibus, qui innascuntur arboribus, cuius dirupti medullium porosum crebrisque fossulis pertusum cum guttulis sanguinis. Dubitatum inter sodales sectionis, num fractura ossis ferruminata, num error in for-

matione, luxuriante materia. Homini in sima parte ossis frontis, quae interiacet, aequae duo supercilia incubant rectae nasi radici: In hac si effoderis vel terebra os pertuderis, invenies fossulas duas oblongas, oblique incedentes sub cranio parte superiori, caecas inferne cancellis donatas. Nullus dubitari posse videtur, esse has cameras olfactus, ubi concluditur implantatus spiritus, ut et in aure. Nescio si quidem, quid de eo senserint Anatomici, credo incompetas huc usque. Porro confirmat sententiam nostram, quod in cane sensu hoc eximie pollente sunt haec cryptae, et latiores et magis conspicuae, quam in homine, in simia autem caudata non licuit invenire, fortasse, quod eo sensorio praestare minus debuisset.

Amphibien

Amphibien

Amphibien

De Testudinibus in specie.

ARTICULUS I.

De Testudine terrestri.

Ambrosin. Quattuor testudinum genera ex
Ovip. dl. Plinio supra posuimus. Sed
git. l. 2. c. haec ad duo, *Terrestres* nempe et
2. *Aquaticas*, optime reduci possunt.

Nomen. *Terrestres* alii *montana*, *silvestris*,
campestris, *agrestis*, et *memoralis*
dicitur. Graeci *χερσαίαν*, Nicander
ἑρπυ, Oppianus *ἑρπυδων* vocat.

Descriptio Luteis et nigris maculis instar sala-
mandrae in tergore distinguitur,
cortice superiore marinam valde
aemulatur. Foemina a mare in eo
differt, quod inferiorem testam
planam habet, quae mari conca-
va, et semper ponderosior obser-
vatur. Interiora sic M. Aurelius
Severinus describit. Principio in-
quit, ablato cortice inferiore sta-
tim adparuere duo *musculi* ante-
riores moventes, ut adparent bra-
chia, utrinque unum, quamquam
uterque distinctus videtur in duo,
quorum maior est exterior, minor
vero interior. Oblique descendunt
quasi ab axillis brachiorum, na-
scentes a membrana adhaeresciente
cortici, et desinentes in tendinem
acutum. Figura ipsorum oblonga,
rotunda, quasi plantae manus, in-
fra hos musculos tum parte dextra,
tum sinistra sex alii visuntur oblon-
gi, flexores fortasse brachiorum,
duo totidem adparent musculi de-
ducti ad femora, nascentes ab ex-
terna dicta membrana corticis, qui
tertio sunt minores brachialibus,
neque in tendinem desinunt, ut
illi, sed carnosiores sunt, quod
inferantur femoribus. *Spina* compa-
cta est et valide innexa cortici, per
longitudinis medium. Infra *caput*
medio lato digito descendunt duo
musculi a lateribus positi, ipsum
intra trahentes, cum duobus aliis
paullo inferioribus, quatuor isti ob-
longi maxime omnes. *Iecur* parte
dextra et sinistra aequali magnitu-

dinebipartitum. Gibbum externe,
cavum interne, sed dextra interne
inaequalis veluti praerupta rupis,
complectens miro artificio ventri-
culi orificium inferius et portionem
duodeni, sinistra complectens ma-
iorem ventriculi cavitatem, exca-
vato quodam supercilio similis. Cy-
stis *fellis* dextra in fibra hepatis pro-
funde condita, *ventriculus* ad hu-
manum vel suillum maxime acce-
dens, sed postquam in intestina per-
ducitur, tres amplas habet cavi-
tates, in quibus totidem perfici
coctiones et transmutationes as-
sumtorum videntur. In prima,
herbacea materia, in secunda
item, sed elaboratior, et hinc
externae adhaerebat *lien* rotundior
et ater, in tertia materia quae-
dam subliquida et albissima, simi-
lis mannae castaneae, sed dilutae.
Aperta est coniectura, servire hanc
in locum vesicae, quae eiacularur
quandoque humorem album, ve-
luti gallinae solent. Ampla est
haec et castaneae figuram aemu-
latur, tenuissima est et amplo ca-
nali, quantum est intestinorum
extremum similis, cui correspon-
det parte inferiore. Haec valide
adhaerescit peritoneo atque im-
mediate illi incumbit. *Intestinum*
rectum in fine habet processus il-
los laterales, qui sunt gallinaeis
omnibus, sed divisos tamen et in
latera longe productos, usque
ad renum viciniam. Cum his
pone sunt *ovorum* utraque parte
productiones, *Mesenterium* am-
plis satis venis intextum. *Cor*
rotundae figurae, sed non exa-
ctae, ut lenticulam referat, colo-
re subalbidum, intus uno sinu ca-
vum, situm supra iecur statim. *As-
pera arteria*, quae dignissima om-
nino est observatio, paullo post ini-

Dd

tium